Trešdiena, 2021. gada 20. oktobris

P9_TA(2021)0430

Mākslinieku situācija un kultūras nozares atveseļošana ES

Eiropas Parlamenta 2021. gada 20. oktobra rezolūcija par mākslinieku situāciju un kultūras nozares atveseļošanu ES (2020/2261(INI))

(2022/C 184/06)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību preambulu un 2., 3. un 4. pantu,

— ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 6. un 167. pantu,

— ņemot vērā Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, jo īpaši tā 19. pantu,

— ņemot vērā Ieteikumu par mākslinieka statusu,

— ņemot vērā Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu,

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 22. maija paziņojumu "Spēcīgākas Eiropas veidošana: jaunatnes, izglītības un kultūras politikas nozīme" (COM(2018)0268),

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 22. maija paziņojumu "Jauna Eiropas darba kārtība kultūrai" (COM(2018)0267),

— ņemot vērā Padomes 2018. gada 15. novembra secinājumus par kultūras darba plānu 2019.–2022. gadam ([1]),

— ņemot vērā 2016. gada 13. decembra rezolūciju par ES kultūras un radošo nozaru saskaņotu politiku ([2]),

— ņemot vērā 2007. gada 7. jūnija rezolūciju par mākslinieku sociālo statusu ([3]),

— ņemot vērā 2020. gada 17. septembra rezolūciju par Eiropas kultūras atveseļošanu ([4]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/790 (2019. gada 17. aprīlis) par autortiesībām un blakustiesībām digitālajā vienotajā tirgū un ar ko groza Direktīvas 96/9/EK un 2001/29/EK ([5]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/13/ES (2010. gada 10. marts) par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) ([6]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/818 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido programmu "Radošā Eiropa" (2021.–2027. gads) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1295/2013 ([7]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido programmu *InvestEU* un atceļ Regulu (ES) 2015/1017 ([8]),

([1]) OV C 460, 21.12.2018., 12. lpp.
([2]) OV C 238, 6.7.2018., 28. lpp.
([3]) OV C 125 E, 22.5.2008., 223. lpp.
([4]) OV C 385, 22.9.2021., 152. lpp.
([5]) OV L 130, 17.5.2019., 92. lpp.
([6]) OV L 95, 15.4.2010., 1. lpp.
([7]) OV L 189, 28.5.2021., 34. lpp.
([8]) OV L 107, 26.3.2021., 30. lpp.

— ņemot vērā Padomes prezidentvalsts Vācijas 2020. gada 20. novembra secinājumus par dzimumu līdztiesību kultūras jomā,

— ņemot vērā Padomes 2021. gada 18. maija secinājumus par kultūras un radošo nozaru atveseļošanu, noturību un ilgtspēju,

— ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru,

— ņemot vērā dalībvalstu ekspertu atvērtās koordinācijas metodes (AKM) darba grupas 2018. gada 22. marta ziņojumu par publiskās rīcībpolitikas lomu kultūras un radošo nozaru uzņēmējdarbības un inovācijas potenciāla attīstīšanā,

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta Iekšpolitikas ģenerāldirektorāta 2021. gada 1. februārī publicēto pētījumu "*The Situation of Artists and Cultural Workers and the post-COVID-19 Cultural Recovery in the European Union – Background Analysis*" ("Mākslinieku un kultūras darbinieku situācija un kultūras nozares atveseļošana pēc Covid-19 Eiropas Savienībā. Situācijas analīze") ([9]),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta Iekšpolitikas ģenerāldirektorāta 2021. gada 4. maijā publicēto informatīvo paziņojumu "*The Situation of Artists and Cultural Workers and the post-COVID-19 Cultural Recovery in the European Union: Policy Recommendations*" ("Mākslinieku un kultūras darbinieku situācija un kultūras nozares atveseļošana pēc Covid-19 Eiropas Savienībā. Politikas ieteikumi") ([10]),

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

— ņemot vērā Kultūras un izglītības komitejas ziņojumu (A9-0283/2021),

A. tā kā 2007. gada 7. jūnija rezolūcijā par mākslinieku sociālo statusu Parlaments jau skaidri aicināja dalībvalstis izstrādāt vai īstenot tiesisku un institucionālu mākslinieciskās jaunrades satvaru, pieņemot vai piemērojot virkni saskanīgu un visaptverošu pasākumu attiecībā uz līgumattiecībām, sociālo nodrošinājumu, veselības apdrošināšanu, tiešajiem un netiešajiem nodokļiem un atbilstību Eiropas noteikumiem;

B. tā kā 2020. gada 17. septembra rezolūcijā par Eiropas kultūras nozares atveseļošanu Parlaments atkārtoti uzsvēra nepieciešamību uzlabot kultūras un radošo nozaru darbinieku darba nosacījumus un mudināja Komisiju izveidot Eiropas satvaru darba nosacījumiem kultūras un radošajās nozarēs un industrijās (KRNI);

C. tā kā kultūrai ir būtiska vērtība kā cilvēcīguma, demokrātijas un pilsoniskās līdzdalības izpausmei, kas var būt izšķirīgi svarīga ilgtspējīgas attīstības veicināšanā;

D. tā kā lielā mērā tieši kultūra un mākslas brīvība dara sabiedrību dzīvīgu un dod identitātes izpausmes iespējas visām sabiedrības grupām, līdzveidojot sociālo kohēziju un starpkultūru dialogu, kas paver ceļu uz aizvien ciešāku Eiropas Savienību, un pilda svarīgu lomu digitālās un zaļās pārkārtošanās veicināšanā;

E. tā kā kultūra, māksla, kultūras mantojums un kultūru daudzveidība Eiropas sabiedrībai ir ļoti vērtīgi no kultūras, izglītības, demokrātijas, vides, sociālā, cilvēktiesību un ekonomiskā viedokļa un būtu jāveicina un jāatbalsta; tā kā Eiropas KRNI ir liels devums kopīgā Eiropas identitātē un mūsu vērtībās, mūsu garīgajā veselībā un ekonomiskajā labklājībā un ilgtermiņā arī Eiropas publiskās telpas izveidē;

F. tā kā Eiropas KRNI veido 4–7 % ES IKP un 8,7 miljonus ES darbvietu;

([9]) Pētījums "*The Situation of Artists and Cultural Workers and the post-COVID-19 Cultural Recovery in the European Union*" ("Mākslinieku un kultūras darbinieku situācija un kultūras nozares atveseļošana pēc Covid-19 Eiropas Savienībā"), Eiropas Parlaments, Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, Politikas departaments B: Struktūrpolitika un kohēzijas politika, 2021. gada 1. februāris.

([10]) Informatīvais paziņojums "*The Situation of Artists and Cultural Workers and the post-COVID-19 Cultural Recovery in the European Union*" ("Mākslinieku un kultūras darbinieku situācija un kultūras nozares atveseļošana pēc Covid-19 Eiropas Savienībā") Eiropas Parlaments, Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, Politikas departaments B: Struktūrpolitika un kohēzijas politika, 2021. gada 4. maijs.

G. tā kā līdz šim Savienības kompetence kultūras jomā bijusi ierobežota; tā kā Parlamentam nācās smagi cīnīties, lai panāktu ievērojamu programmas "Radošā Eiropa" budžeta palielinājumu; tā kā "Radošā Eiropa" ir vienīgā kultūrai veltītā Savienības programma; tā kā šīs programmas finansējums joprojām nav ne tuvu pietiekams, lai apmierinātu Eiropas mākslinieku un KRNI vajadzības;

H. tā kā KRNI galvenokārt veido mikroorganizācijas un mikrouzņēmumi, mazas un vidējas organizācijas un uzņēmumi ar ierobežotu piekļuvi finanšu tirgiem, kā arī pašnodarbināti mākslinieki, kultūras darbinieki, ārštata darbinieki un uzņēmēji, kas biežāk strādā nepilna laika darbu un bieži paļaujas uz neregulāriem un jauktiem ienākumiem no dažādiem avotiem;

I. tā kā pašnodarbināto īpatsvars (33 %) KRNI ir lielāks nekā ekonomikā kopumā (14 %) un kultūras un mākslas darbinieki biežāk strādā nepilna laika darbu, bet tas rada problēmas ar piekļuvi atbalsta pasākumiem un drošības tīkliem, kā arī mazina KRNI nozarē strādājošo pašnodarbināto vispārējo spēju izturēt grūtības;

J. tā kā dažās dalībvalstīs kultūras un radošajiem profesionāļiem nav vispār nekāda juridiskā statusa;

K. tā kā Covid-19 pandēmijas apturēšanas pasākumi ir smagi ietekmējuši trauslo kultūras un radošo nozaru ekosistēmu, tādējādi apdraudot kultūras un mākslinieciskо jaunradi un izpausmi un vājinot mākslas un kultūras devumu mūsu labbūtībā, kultūru daudzveidībā, demokrātijā utt.; tā kā 2020. gadā KRNI piedzīvoja apgrozījuma kritumu vairāk nekā 30 % apmērā (kopējais zaudējums 199 miljardu EUR apmērā) un mūzikas un izpildītājmākslas nozares piedzīvoja zaudējumus attiecīgi 75 % un 90 % apmērā ([11]);

L. tā kā kultūra ir ekosistēma, kas ne tikai rada augstu ekonomisko vērtību (tā veido 4,4 % no ES IKP kopējā apgrozījuma izteiksmē un nodarbina aptuveni 7,6 miljonus cilvēku), bet kam ir arī būtiska sociālā ietekme, kas veicina demokrātisku, ilgtspējīgu, brīvu, taisnīgu un iekļaujošu sabiedrību un atspoguļo un stiprina Eiropas daudzveidību, vērtības, vēsturi un brīvības;

M. tā kā ir pārliecinoši pierādīts, ka ar Covid-19 saistītās noslēdzes periodos izplatītais kultūras saturs stipri uzlaboja Eiropas iedzīvotāju psiholoģisko stāvokli un novērsa ieilgušas izolācijas izraisīto garīgās veselības problēmu pasliktināšanos;

N. tā kā ir jāatbalsta tradicionālā kultūra un mākslinieki, lai aizsargātu kultūras mantojumu;

O. tā kā daudzdimensionāla Eiropas KRNI darba nosacījumu satvara izstrādē būs nepieciešama koordinācija ar ES rīcībpolitiku nodarbinātības, konkurences, iekšējā tirgus, sociālās politikas, pamattiesību un līdztiesības, kā arī autortiesību un kultūras finansējuma jomā, turklāt būs pastāvīgi jāseko līdzi dalībvalstu progresam KRNI darba nosacījumu uzlabošanā un paraugprakses apmaiņā, vienlaikus pilnībā ievērojot Eiropas Savienības un tās dalībvalstu kompetences jomas;

P. tā kā kopš Parlamenta 2007. gada jūnija, 2016. gada novembra un 2020. gada septembra rezolūcijās paustā aicinājuma uzlabot mākslinieku situāciju nav panākts nekāds sevišķs progress un lielākā daļa tajās ietverto prasību joprojām ir spēkā, arī sakarā ar lielajām atšķirībām starp mākslinieku un kultūras profesionāļu atbalsta shēmām dažādās dalībvalstīs un ar apstākli, ka mākslinieku stāvoklis ir pasliktinājies un tāpēc lielākā daļa Parlamenta prasību ir kļuvušas steidzamas;

Q. tā kā Covid-19 krīze ir vēl uzskatāmāk parādījusi jau pastāvošo KRNI neaizsargātību, kam raksturīga nepastāvība, neviendabīgums un nestabilitāte, mākslinieku un kultūras darbinieku nedrošās iztikas iespējas, kā arī daudzu kultūras iestāžu ierobežotais budžets un publiskā finansējuma nepietiekamība, un ir nostādījis māksliniekus un kultūras un radošo nozaru profesionāļus un darbiniekus vēl nestabilākā situācijā, jo ārštata darbinieku un nestandarta darba

([11]) *Ernst & Young, "Rebuilding Europe: The cultural and creative economy before and after the COVID-19 crisis"*, 2021. gada janvāris.

ņēmēju — kas veido KRNI nodarbināto personu vairākumu — ienākumu zudumu saasinājusi vājas valstu sociālā nodrošinājuma sistēmas un īpaši atbalsta pasākumi vai tas, ka tādu nemaz nav;

R. tā kā pašreizējās pandēmijas ietekmes dēļ lielākajai daļai mākslinieku un kultūras un radošo darbinieku nav iespējams strādāt un saglabāt savu darbu un ir arī radušās neskaidrības par nākotnes izredzēm, kā rezultātā profesionāļi jau tagad pamet nozari, savukārt tas ilgtermiņā ietekmēs Eiropas KRNI sastāvu un daudzveidību kopumā un atturēs jauniešus un cilvēkus no marginalizētām grupām no darba šajās nozarēs, tādējādi izraisot Eiropas sabiedrības un ES ekonomikas radošuma vispārēju samazināšanos;

S. tā kā daudzas dalībvalstis ir ieviesušas būtiskus ārkārtas pasākumus, lai palīdzētu KRNI pārdzīvot krīzi; tā kā šis atbalsts dalībvalstīs tomēr bija ļoti atšķirīgs, ne vienmēr bija piemērots visām KRNI un reizēm tika sniegts ar kavēšanos, kas daļu no KRNI pakļāva riskam; tā kā šis atbalsts vairākām kultūras darbinieku, mākslinieku kultūrmediācijas profesiju pārstāvju kategorijām nebija pieejams viņu īpašā darba statusa dēļ un līdz ar to nebija pietiekams, lai nodrošinātu stabilus darba apstākļus; tā kā novēlotā un reizēm nepietiekamā publiskā atbalsta dēļ nozarei atbalsta gūšanā ir nācies paļauties pašai uz saviem spēkiem, kas uzsver, cik nepieciešami ir funkcionējoši atbalsta mehānismi, kuru uzdevums būtu aizsargāt mākslinieku un kultūras jomas darbinieku sociālās tiesības un kultūras izpausmju daudzveidību;

T. tā kā pārrobežu mobilitāte joprojām ir būtisks mākslinieku un kultūras darbinieku karjeras elements; tā kā tomēr lielākā daļa pašreizējo finansēšanas instrumentu, ar ko atbalsta mobilitāti, nepietiekami veicina vidiski un sociāli ilgtspējīgu mobilitāti un apgrūtina mākslinieku un kultūras profesionāļu darba un privātās dzīves līdzsvara panākšanu;

U. tā kā Padomes kultūras darba plānā 2019.–2022. gadam par prioritāti noteikta tādas ekosistēmas izveide, kas atbalsta māksliniekus un kultūras un radošos profesionāļus, un atzīts, ka šajā jomā ir vajadzīga kopīga rīcība; tā kā šāda kopīga rīcība ir vajadzīga steidzami;

V. tā kā ES pastāv vairākas mākslinieku un kultūras darbinieku definīcijas, tāpēc potenciālā saskaņošana var būt sarežģīta; tā kā daudzi KRNI darbinieki, tostarp, bet ne tikai rakstnieki, literatūras tulkotāji, producenti un tehniskie darbinieki saskaņotas statusa definīcijas trūkuma dēļ ir nedrošā situācijā;

W. tā kā vairākās dalībvalstīs ir spēkā īpaši tiesību akti, kas māksliniekiem paredz īpašu statusu, lai garantētu viņiem piekļuvi sociālajiem pabalstiem; tā kā šie tiesību akti dažādās dalībvalstīs tomēr ievērojami atšķiras, bet tas kavē mākslinieku un kultūras un radošo darbinieku statusa savstarpēju atzīšanu un pārrobežu sadarbību un mobilitāti, tādējādi radot šķēršļus kulturālajai un mākslinieciskajai jaunradei, izpausmēm un pārvietošanās brīvībai, un galu galā arī Eiropas kultūru daudzveidībai un sociālajai stabilitātei;

X. tā kā finansiālais atbalsts KRNI dalībvalstīs budžeta apmēra, prioritāšu un vērtību ziņā ļoti atšķiras, savukārt tas palielina kultūras darbinieku karjeras ilgtspējas atšķirības dažādās valstīs un ierobežo iekļaujošumu, ilgtspēju un pārrobežu sadarbības un mobilitātes līdzsvaru;

Y. tā kā māksliniekiem un kultūras un radošajiem darbiniekiem nozares specifikas dēļ visai raksturīgi ir nestandarta darba modeļi un bieži vien viņiem ir nedrošs darba režīms, kas ierobežo piekļuvi pilnīgai sociālā nodrošinājuma aizsardzībai un liedz viņiem pensiju, veselības aprūpi un bezdarbnieka pabalstu;

Z. tā kā mākslinieku un kultūras un radošo darbinieku atalgojums bieži ir nestabils un nedrošs un nāk no dažādiem avotiem, piemēram, līgumiem, autoratlīdzības, dotācijām un subsīdijām, savukārt tas padara viņu ienākumus ļoti neparedzamus, padara viņu situāciju nestabilu un vājina viņu spēju izturēt grūtības;

Trešdiena, 2021. gada 20. oktobris

AA. tā kā Covid-19 pandēmija un noslēdzes lielākajai daļai mākslinieku, izpildītāju un kultūras darbinieku ir stipri ierobežojušas iespējamās ieņēmumu plūsmas; tā kā viens no dažiem atlikušajiem ieņēmumu avotiem bija ienākumi no autortiesībām un blakustiesībām; tā kā daudzās dalībvalstīs izplatīšanas platformas šādas tiesības neievēro pienācīgi un izdara spiedienu uz tiesību subjektiem, lai tie līgumos atteiktos no savām tiesībām, dažkārt uz visiem laikiem, un tādējādi stipri ierobežo tiesību subjektu iespējas iztikt ar savu darbu;

AB. tā kā autoriem, izpildītājiem un visiem kultūras radītājiem vajadzētu būt piekļuvei garantētam minimālajam sociālajam nodrošinājumam, ieskaitot nodarbinātības un veselības apdrošināšanu un pensiju fondus, tā, lai viņi varētu pilnībā koncentrēties uz mākslinieciskо procesu un jaunradi;

AC. tā kā darba koplīgumu neesamība un šķēršļi, kas pašnodarbinātiem māksliniekiem un kultūras un radošajiem darbiniekiem apgrūtina darba koplīguma slēgšanas sarunas, vēl vairāk vājina viņu stāvokli darba tirgū un noved pie pienācīgas sociālās aizsardzības trūkuma un negatīvi ilgtermiņā ietekmē viņu stāvokli un drošību; tā kā autortiesību kolektīvā pārvaldība ir būtisks lielākās daļas radošo darbinieku un mākslinieku ienākumu avots, kas nodrošina viņiem pastāvīgu atlīdzību, un tai būtu jāaizsargā viņi pret netaisnīgu praksi, ko īsteno ļoti lieli un dominējoši mediju un straumēšanas platformu uzņēmumi;

AD. tā kā pārrobežu mobilitāte ir būtiska mākslinieku, autoru, izpildītāju un visu kultūras un radošo darbinieku darba daļa, bet to bieži kavē birokrātiskās procedūras, skaidras informācijas trūkums un neskaitāmi administratīvie noteikumi un prasības dalībvalstīs, īpaši attiecībā uz sociālo aizsardzību un nodokļiem, kā arī sarežģītas un dārgas procedūras trauslu mākslas piederumu īpašajām transportēšanas vajadzībām; tā kā šie pārrobežu kulturālās mobilitātes šķēršļi apdraud brīvas pārvietošanās principu;

AE. tā kā publiskās dotācijas tiek uzskatītas par vissvarīgāko un efektīvāko KRNI finansiālā atbalsta veidu, bet tās bieži ir nepietiekamas, pārmērīgi birokrātiskas un pārāk grūti pieejamas vai vispār nepieejamas marginalizētām grupām, un reizēm to piešķiršana ir neobjektīva politiskās ietekmes dēļ, kas no pieteikšanās sevišķi attur jaunus, topošus māksliniekus un autorus; tā kā publisko dotāciju pieejamību apgrūtina arī tas, ka Komisija attiecībā uz šo nozari nav izstrādājusi vispārēju Eiropas finansēšanas stratēģiju un daudzgadu finanšu shēmas ietvaros finansējumam ir dažādi avoti un tie nav maģistralizēti;

AF. tā kā ārštata darbinieki saskaras ar vislielāko nedrošību attiecībā uz piekļuvi gan sociālajām shēmām, gan valsts un ES dotācijām, līdzekļiem un citām finansējuma iespējām;

AG. tā kā Covid-19 pandēmija ir izcēlusi mākslinieku atkarību no publiskā un privātā īstermiņa finansiālā atbalsta un vidēja termiņa atbalsta projektu līmenī, un tā kā tas atklāj nozares vispārējās strukturālās grūtības;

AH. tā kā piekļuve finansējumam joprojām ir galvenais sarežģījums, sevišķi mazākiem KRNI dalībniekiem, tostarp individuālajiem māksliniekiem, mākslinieku kolektīviem un kultūras un radošajiem darbiniekiem, kas bieži vien nevar pretendēt uz aizdevumiem un bankas garantijām, tāpēc piekļuve publiskajām un privātajām dotācijām un subsīdijām un to pieejamība ir vēl svarīgāka; atkārto, cik svarīgi ir atbalstīt visas kultūras nozares, tostarp kultūrmediācijas profesiju, kas pilda svarīgu lomu kā saskarne starp sabiedrību un mākslinieciskо darbu vai mantojumu, tādējādi nodrošinot sabiedrībai piekļuvi kultūrai un tās izplatīšanu;

AI. tā kā daudzi privātie investori un publiskie finansētāji krīzes laikā ir samazinājuši vai pilnīgi izbeiguši finansiālo atbalstu kultūras projektiem, sevišķi tādiem, kam ir pārrobežu dimensija; tā kā tas parāda, cik svarīgs ir uzticams un pastāvīgs publiskais finansējums;

AJ. tā kā izglītība un kultūra ir izšķirīgi svarīgas, lai veidotu visiem iekļaujošu un saskanīgu sabiedrību, veicinātu integrāciju un saglabātu Eiropas konkurētspēju;

AK. tā kā ārpus ES bāzēti straumēšanas pakalpojumi ir palielinājuši investīcijas dalībvalstu KRNI infrastruktūrā, lai radītu jaunu saturu, kas paredzēts izplatīšanai tiešsaistē;

AL. tā kā strukturālā un institucionālā rasisma un formālisma dēļ mākslinieki bieži saskaras ar rasismu, ksenofobiju, diskrimināciju un atstumšanu, kas balstīta uz uztverto identitāti un kas padara saspringtas viņu attiecības un sadarbību ar attiecīgajām iestādēm, kā arī ierobežo viņu māksliniecisko brīvību;

AM. tā kā, nepietiekami ņemot vērā māksliniekus ar invaliditāti, viņi ir izslēgti no KRNI rīcībpolitikas un finansējuma, piemēram, ierobežoto pārvietošanās spēju vai birokrātisko finansējuma procedūru radīto sarežģījumu aspektā;

AN. tā kā KRNI, neraugoties uz to, ka sieviešu līdzdalība tajās ir liela, vēl joprojām lielā mērā pastāv dzimumu diskriminācija, piekļuves apgrūtinājumi, no dzimuma atkarīga darba samaksas atšķirība un pārstāvības un pamanāmības šķēršļi; tā kā sievietes reti ieņem lēmumpieņemšanas amatus kultūras iestādēs; tā kā sievietes mākslinieces sava darba dēļ bieži vien tiek apklusinātas un pakļautas nesamērīgai kritikai un sievietes mākslinieces un LGBTIQ+ mākslinieki biežāk piedzīvo uzbrukumus vai tiek pakļauti ierobežojumiem;

AO. tā kā māksliniekiem un kultūras profesionāļiem no marginalizētām grupām, tostarp sievietēm, jauniešiem, rasu, etniskajām un ģeogrāfiskajām minoritātēm, neaizsargātā sociālekonomiskajā stāvoklī esošiem cilvēkiem, personām ar invaliditāti, LGBTIQ+, ir mazākas mākslas un kultūras karjeras iespējas un mazākas iespējas šajā nozarē veidot ilgtermiņa karjeru; tā kā Covid-19 pandēmija īpaši spēcīgi ir skārusi sievietes un ir palielinājusi jau pastāvošos šķēršļus tādos aspektos kā minēto grupu piekļuve KRNI un vienlīdzīgs atalgojums, pārstāvība un pamanāmība šajās nozarēs;

AP. tā kā vairākās dalībvalstīs valsts iejaukšanās un politiski motivētu ierobežojumu dēļ pašlaik ir apdraudēta vārda brīvība un mākslas brīvība, ko paredz Eiropas Savienības Pamattiesību harta, un dažkārt šīs brīvības ierobežo pretterorisma tiesību aktu izmantošana vai apgalvojumi, ka mākslas darbi aizskar reliģiskās jūtas vai nacionālos simbolus, vai tas, ka tie tiek atzīti par aizvainojošiem vai nepiedienīgiem, arī tam novedot pie pašcenzūras gadījumiem;

AQ. tā kā krīzes laikā valsts atbalsta programmas, it sevišķi tādu KRNI darbinieku atbalstam, kurus neaptver nacionālās jēdziena "mākslinieks" definīcijas, tostarp, bet ne tikai rakstnieku un autoru atbalstam, bija un joprojām ir sadrumstalotas;

AR. tā kā pandēmijas seku kontekstā veselai jaunu mākslinieku un kultūras darbinieku paaudzei iespēju sašaurināšanās dēļ būs grūti atrast darbu kultūras jomā vai iestāties augstākajās mākslas izglītības iestādēs; tā kā mākslinieki vecumā zem 30 gadiem biežāk ir bez darba, uzņemas neapmaksātu darbu un tiek pakļauti ekspluatējošiem darba nosacījumiem, piemēram, viņiem netiek izmaksāta alga vai nākas slēgt nedrošus līgumus,

1. mudina Komisiju un dalībvalstis atzīt kultūras būtisko vērtību, kā arī tās fundamentālo lomu sabiedrībā, tās progresā un mūsu labbūtībā, ekonomikā un iekļautībā, un attiecīgi sniegt pienācīgu un pastāvīgu finansiālu un strukturālu atbalstu;

2. pauž nožēlu par to, ka darbība kultūras jomā bieži tiek uzskatīta par nebūtisku; atgādina, ka kultūrai ir būtiska loma mūsu sabiedrībā, it sevišķi krīzes apstākļos, tāpēc aicina pēc iespējas drīz atvērt visas kultūras telpas; atzīst, ka pašreizējās grūtības kultūras un radošā nozare nevarēs pārvarēt bez tūlītēja atbalsta un visu vajadzīgo ārkārtas pasākumu ieviešanas, bet šajā sakarā ir jāapsver arī sakārtota šīs izšķirīgi svarīgās nozares darba atsākšana, kas darāms, sniedzot strukturālu atbalstu inovācijas programmu un budžeta ziņā, kā arī radot šajā jomā izglītības iespējas jaunajai paaudzei;

3. aicina Komisiju pilnveidot un konsolidēt KRNI ekosistēmas nozares rīcībpolitikas satvaru saskanīgā, konkurenciālā ilgtermiņa stratēģijā, lai stiprinātu KRNI konkurētspēju, stratēģisko vērtību Eiropas ekonomikai un Eiropas dzīvesziņai, kā arī dotu tām iespēju atraisīt savu potenciālu darbvietu radīšanas uz izaugsmes aspektā; uzsver KRNI potenciālu jaunatnes nodarbinātības un reindustrializācijas jomā un jo īpaši norāda uz aizvien plašākajām iespējām, kas jauniešiem paveras KRNI un ko ir radījusi digitālā vide;

4. aicina Komisiju un dalībvalstis KRNI iekļaut visos finansiālā atbalsta instrumentos, piemēram, *InvestEU* un *NextGenerationEU*; uzsver, cik svarīgi ir šos resursus sadalīt, ņemot vērā atšķirīgo nozaru īpatnības un iespējamo labuma guvēju lielumu, lai nodrošinātu saderīgus risinājumus, kas Savienībā nerada vēl papildu nevienlīdzību;

5. aicina dalībvalstis un Komisiju atzīt pārrobežu sadarbības Eiropas pievienoto vērtību un likvidēt šķēršļus mākslinieku un kultūras profesionāļu pārrobežu ilgtspējīgai un iekļaujošai mobilitātei Eiropas Savienībā un attiecībā uz trešām valstīm;

6. aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt autorus, izpildītājus un citus radošos profesionāļus un KRNI darba ņēmējus un sniegt viņiem skaidru informāciju un vadlīnijas par mobilitātes iespējām un pārskatīt un vajadzības gadījumā pārstrādāt administratīvās prasības visās dalībvalstīs, tostarp par vīzām, nodokļiem, sociālo nodrošinājumu un piekļuvi apmācībai, un attiecībā uz mākslas izglītības — gan arodizglītības un apmācības, gan akadēmiskās kvalifikācijas — atzīšanu nolūkā vienkāršot un apvienot piekļuvi visiem iepriekš uzskaitītajiem elementiem, kā arī gan tādām Savienības programmām un fondiem, kas var noderēt viņu vajadzībām, piemēram, programmai "Radošā Eiropa", gan tādām, kas nav tieši vai īpaši paredzētas KRNI; aicina pieņemt īpašas programmas, kas būtu veltītas jaunu autoru un novatoru mobilitātei, lai veicinātu apmaiņu un inovāciju kultūras un jaunrades jomās;

7. atzinīgi vērtē mobilitātes informācijas centru izveidi nolūkā sniegt atbalstu māksliniekiem un kultūras profesionāļiem un atbalstīt ilgtspējīgu mobilitāti; aicina visas dalībvalstis izveidot vismaz vienu šādu mobilitātes un informācijas centru, kas sniegtu pielāgotu bezmaksas atbalstu māksliniekiem un kultūras un radošajiem darbiniekiem; iesaka Komisijai sniegt konsekventu un plašāku informāciju par mobilitāti, kas būtu īpaši pielāgota pārrobežu kultūras darbiniekiem, kā arī autoriem, izpildītājiem un radītājiem, izmantojot tādus līdzekļus kā atjauninātas rīku kopas un rokasgrāmatas;

8. aicina Komisiju sniegt māksliniekiem skaidru informāciju par mobilitātes problēmām, kas saistītas ar ES un Apvienotās Karalistes attiecībām;

9. nosoda to, ka lielākā daļa dalībvalstu laikus pirms 2021. gada 7. jūnija termiņa neīstenoja Direktīvu (ES) 2019/790 autortiesībām un digitālo vienoto tirgu; pauž nožēlu par to, ka Komisija publicēja pamatnostādnes tikai trīs dienas pirms īstenošanas termiņa; uzskata, ka tas apliecina, ka vajadzīga arī regula par procedurāliem jautājumiem;

10. mudina dalībvalstis ļaut kultūras un radošajiem profesionāļiem no nodokļiem atskaitīt darbības izdevumus, kas saistīti ar viņu radošo darbību, kā arī ar aprīkojumu vai apmācību (prasmju pilnveidi un pārkvalificēšanos) saistītās izmaksas;

11. uzsver, ka ir vajadzīgi detalizēti pa dzimumiem dalīti, salīdzināmi dati un statistika par nodarbinātību kultūras jomā un KRNI ienākumiem;

12. mudina izveidot lielāku sinerģiju starp kultūras un izglītības nozarēm un veicināt mākslas un kultūras skolu un iestāžu (gan izglītojamo, gan pasniedzēju) lielāku dalību *Erasmus+* darbībās un citās ES programmu darbībās; aicina dalībvalstis uz KRNI un visas sabiedrības atveseļošanu vērstā holistiskā pieejā pilnībā iekļaut un veicināt piekļuvi mākslas izglītībai, arodizglītībai un apmācībai, kā arī akadēmiskajām kvalifikācijām; atzīmē, ka ir svarīgi nodrošināt piekļuvi mūžizglītībai, prasmju pilnveides un pārkvalificēšanās iespējām un apmācībai, cita starpā izmantojot mentorēšanas programmas, kā arī izstrādāt ES mēroga apmācības materiālus pārejai no izglītības uz darbu kultūras un radošajās nozarēs;

13. aicina dalībvalstis transponēt Direktīvu (ES) 2019/790 par autortiesībām digitālajā vienotajā tirgū, sevišķi pievēršoties kultūras un radošo darbu un to radītāju aizsardzībai, un it īpaši garantēt taisnīgu, pienācīgu un samērīgu atlīdzību autoriem un izpildītājiem; aicina Komisiju cieši sekot līdzi šo pamatprincipu faktiskajai īstenošanai;

14. norāda, ka lielākajai daļai KRNI vienību uzņēmējdarbības modeļos svarīgas ir teritoriālās licences; atgādina par Komisijas veikto vidusposma pārskatīšanu attiecībā uz nepamatotas ģeobloķēšanas noteikumiem; norāda, ka pirms pēcpasākumu apspriešanas visās diskusijās par saturu, ko aizsargā autortiesības, ir jāņem vērā tiesību subjektu viedokļi;

atgādina, ka ieņēmumi no autortiesībām ir ne tikai mākslinieku un autoru, bet arī daudzu mazu KRNI aktoru galvenā taisnīgas atlīdzības daļa; atgādina, ka jebkādas radikālas pārmaiņas šajā jomā daudziem no viņiem varētu radīt smagas sekas;

15. pauž nožēlu par to, ka ir visai aizkavējusies Direktīvu (ES) 2019/790 un 2019/789 ([12]) transponēšana valstu tiesību aktos un ka tikai dažas dalībvalstis ir izmantojušas 18. panta doto iespēju ieviest pienācīgas atlīdzības mehānismus; mudina dalībvalstis Direktīvas (ES) 2019/790 18. pantu realizēt efektīvos atlīdzības mehānismos;

16. aicina Komisiju veicināt tiesību kolektīvo pārvaldību nesen pieņemto autortiesību direktīvu īstenošanā, kā arī tās turpmākajās iniciatīvās, lai nodrošinātu taisnīgu atlīdzību autoriem un plašu sabiedrības piekļuvi kultūras un radošiem darbiem;

17. mudina Komisiju kultūras un audiovizuālajā jomā rezultatīvi īstenot dzimumu līdztiesības, iekļaušanas un integrācijas iniciatīvas, izmantojot programmu "Radošā Eiropa", un sekot līdzi rezultātiem;

18. aicina Komisiju izvērtēt mūzikas straumēšanas platformu ietekmi Eiropā, lai nodrošinātu šo platformu izmantoto ieteikumu algoritmu pārredzamību, jo tie lielā mērā nosaka, kādu saturu patērētāji klausās un redz pakalpojuma atskaņošanas sarakstos un saskarnēs, un apsvērt iespēju ieviest pienākumu pakalpojumos veicināt kultūras daudzveidību un Eiropas darbu atrodamību;

19. stingri nosoda KRNI pastāvošos stereotipus, seksismu un seksuālo uzmākšanos;

20. atzinīgi vērtē dažu dalībvalstu iniciatīvas, kuru mērķis ir veicināt dzimumu līdztiesību publisko kultūras iestāžu augstāko amatu kandidātu atlases procesos;

21. atzīst kultūras un mākslas izšķirīgi svarīgo lomu kultūras daudzveidības un iekļaujošas sabiedrības veicināšanā un cīņā pret visu veidu diskrimināciju;

22. uzsver, ka pašreizējā pandēmija ir izcēlusi digitālās sfēras nozīmīgumu un pastiprinājusi mākslinieku un lietotāju atkarību no dominējošām digitālajām platformām; šajā sakarā uzsver, ka ir vajadzīga lielāka pārredzamība; atgādina, ka daļai mākslinieku un autoru, kas lielā mērā bija atkarīgi no publiskiem pasākumiem, šī ekonomiskās paradigmas maiņa nozīmē izaicinājumu ieņēmumu stabilitātes ziņā; pauž bažas par to, ka šajā jaunajā darbības modelī daudzi mākslinieki un radītāji nevar sasniegt līdzīgu ieņēmumu apjomu, jo dominējošu vai lielu straumēšanas platformu prakse uzspiest izpirkšanas klauzulas atņem autoriem autoratlīdzību un apgrūtina pienācīgas un samērīgas atlīdzības nodrošināšanu autoriem; tāpēc prasa, lai Komisija izvērtē situāciju un veic pasākumus, kas nodrošinātu, ka ieņēmumi tiek pienācīgi un taisnīgi pārdalīti visiem autoriem, māksliniekiem un tiesību subjektiem;

23. atzinīgi vērtē Komisijas sākotnējo ietekmes novērtējumu un neseno sabiedrisko apspriešanu par pašnodarbināto darba koplīgumiem, kur skatīta iespēja likvidēt konkurences tiesību aktu šķēršļus pašnodarbināto un ārštata darbinieku koplīgumu slēgšanai; šajā sakarā mudina Komisiju izmantot pēc iespējas plašāku pieeju, lai piekļuvi koplīgumu slēgšanai nodrošinātu visiem individuālajiem pašnodarbinātajiem, tostarp māksliniekiem un kultūras darbiniekiem; aicina Komisiju sīkāk izvērtēt pašreizējos valsts atbalsta noteikumus un to piemērošanu KRNI, kā arī iespējamās vajadzības tos koriģēt; aicina dalībvalstis atzīt visu KRNI darbinieku biedrošanās tiesības un veicināt koplīgumu slēgšanas iespējas;

24. norāda, ka mākslinieku un kultūras profesionāļu vidū, īpaši medijos un kultūras nozarē, ļoti izplatīta ir netipiska nodarbinātība (nepilna un noteikta laika darba līgumi, pagaidu darbs un ekonomiski atkarīga pašnodarbinātība), kas bieži rada viņiem nestabilus darba apstākļus; uzsver, ka steidzami jāuzlabo KRNI darba nosacījumi; mudina dalībvalstis izmantot augšupēju konverģenci, lai noteiktu minimālos standartus māksliniekiem un kultūras un radošajiem darbiniekiem, attiecībā uz darba nosacījumiem, taisnīgu atalgojumu un sociālo nodrošinājumu, ņemot vērā KRNI īpatnības, piemēram, darba sezonalitāti un jaunrades nemonetizēto raksturu;

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 17. aprīļa Direktīva (ES) 2019/789, ar ko paredz noteikumus par to, kā īstenojamas autortiesības un blakustiesības, kuras piemēro noteiktām raidorganizāciju tiešsaistes pārraidēm un televīzijas un radio programmu retranslācijām, un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/83/EEK (OV L 130, 17.5.2019., 82. lpp.).

25. aicina Komisiju ierosināt ieviest īpašu "Eiropas mākslinieka statusu", paredzot kopīgu satvaru attiecībā uz KRNI darba nosacījumiem un visām ES valstīm kopīgus obligātos standartus, vienlaikus pilnībā respektējot dalībvalstu un ES pienākumus attiecībā uz darba tirgus un kultūras politiku, un tas darāms, pieņemot vai piemērojot virkni saskanīgu un visaptverošu vadlīniju par, citstarp, līgumiem, kolektīvās pārstāvības un pārvaldības līdzekļiem, sociālo nodrošinājumu, veselības apdrošināšanu un bezdarba apdrošināšanu, pensiju shēmām, tiešo un netiešo nodokļu uzlikšanu, netarifu šķēršļiem un informācijas asimetriju; šajā sakarā kā pirmo soli atzinīgi vērtē gaidāmās AKM diskusijas par mākslinieku statusu starp dalībvalstīm; aicina AKM ietvaros izveidot darba grupu, kas atvieglotu dalīšanos paraugpraksēs starp dalībvalstīm, kā arī sekošanu līdzi progresam mākslinieku darba apstākļu uzlabošanā;

26. aicina Komisiju apzināt dalībvalstīs pastāvošās mākslinieku un kultūras darbinieku definīcijas, lai veidotu vienotu izpratni, kas tiktu atspoguļota ES rīcībpolitikas veidošanā un kultūras jomas statistikā; atzīmē, ka šādā definīcijā būtu jāņem vērā kultūras darba procesorientētais raksturs un jāatzīst dažādo radošā procesa posmu darbietilpīgums; uzskata, ka šāda definīcija būtu jāsaskaņo ar *UNESCO* 1980. gada Ieteikumu par mākslinieka statusu;

27. aicina panākt lielāku kultūras un radošo prasmju, kvalifikāciju un diplomu pārrobežu pārnesamību un atzīšanu, lai atvieglotu KRNI strādājošo mobilitāti;

28. aicina dalībvalstis un Komisiju atbalstīt arodizglītības programmas un iniciatīvas, kas attiecas uz autoru, izpildītāju un kultūras radītāju karjeras izaugsmi, un it sevišķi palīdzēt viņiem apgūt digitālās, uzņēmējdarbības un citas prasmes, lai viņi varētu izmantot digitālās iespējas popularizēt savu darbu un sadarboties ar citiem māksliniekiem;

29. mudina visas dalībvalstis pildīt savu pienākumu ievērot, veicināt un aizsargāt māksliniecisko brīvību, lai ievērotu pamattiesības uz vārda brīvību un nodrošinātu, ka ES iedzīvotāji var brīvi baudīt mākslas darbus un līdzdarboties kultūrā, un mudina Komisiju piemērot sankcijas dalībvalstīm, kuras nepilda savus pienākumus; aicina Komisiju veikt turpmāku izpēti par šo tematu un sagatavot ceļvedi, kā Eiropā uzlabot māksliniecisko izpausmju brīvības aizsardzību; aicina dalībvalstis kopīgi izveidot strukturētu dialogu starp māksliniekiem, juridiskajiem ekspertiem un attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai noteiktu vienotus māksliniecisko izpausmju brīvības standartus un izstrādātu un īstenotu attiecīgas vadlīnijas;

30. atzinīgi vērtē Padomes nesenos secinājumus par KRNI atveseļošanu, noturību un ilgtspēju, it sevišķi aicinājumu veidot taisnīgu un ilgtspējīgu darba tirgu un nodrošināt KRNI profesionāļu sociālo aizsardzību, kā arī mākslinieku ienākumus; aicina dalībvalstis strādāt pie ātras šo secinājumu īstenošanas;

31. aicina dalībvalstis nodrošināt māksliniekiem un kultūras darbiniekiem pilnīgu piekļuvi sociālajai aizsardzībai neatkarīgi no viņu nodarbinātības statusa, ieskaitot arī piekļuvi bezdarbnieka pabalstiem, veselības aprūpei un pensijām; mudina dalībvalstis un Komisiju veikt īpašus pasākumus attiecībā uz dažādajām radošo profesionāļu kategorijām, lai risinātu tādas problēmas kā nestabili ienākumi, neapmaksāts darbs un darba nedrošība, kā arī sargātu viņu ienākumu minimālo standartu;

32. aicina dalībvalstis visu attiecīgo rīcībpolitiku, finansēšanas programmu un darbību izstrādē pienācīgi ņemt vērā unikālo situāciju, kurā ir mākslinieki no marginalizētām grupām, un likvidēt visus šķēršļus, kas liedz šajā nozarē panākt dzimumu līdztiesību, jo īpaši ar pasākumiem, kuri dod vienlīdzīgas piekļuves, līdzdalības un pārstāvības iespējas visiem kultūras darbiniekiem un māksliniekiem;

33. aicina dalībvalstis palielināt atbalstu KRNI, stiprinot publiskās investīcijas un veicinot un popularizējot privātās investīcijas KRNI, kā arī publiskā un privātā sektora partnerības; aicina dalībvalstis nodrošināt māksliniekiem un visiem kultūras radītājiem vieglāku piekļuvi finansējumam;

34. aicina dalībvalstis dažādot KRNI atbalsta avotus un nodrošināt, ka netiks īstenoti finansējuma samazinājumi un nesaruks pastāvošie līdzekļi, jo nozare joprojām mēģina pārvarēt iepriekšējo samazinājumu sekas;

35. aicina Komisiju un dalībvalstis atvieglot piekļuvi publiskajām dotācijām un aizdevumiem, samazinot administratīvo slogu visos pieteikumu iesniegšanas un ziņošanas procesa posmos, un nodrošināt pārredzamību; uzsver, ka ir jāveicina sinerģija starp visām relevantajām ES finansēšanas shēmām, kurās kultūras un radošajai nozarei ir atvēlētas konkrētas summas, piemēram, "Apvārsnis Eiropa" "Radošā Eiropa", *InvestEU*, "Digitālā Eiropa", kohēzijas politikas fondi un Atveseļošanas un noturības mehānisms, lai labāk atbalstītu mākslinieku un nodrošinātu jaunas, piekļūstamas un, ja iespējams, regulāras finansējuma plūsmas;

36. uzsver, ka ir svarīgi pienācīgu daļu ekonomikas atveseļošanas pasākumu novirzīt uz KRNI; vēlreiz aicina Komisiju un dalībvalstis iekļaut kultūru nacionālajos atveseļošanas un noturības plānos un vismaz 2 % no Atveseļošanas un noturības mehānisma budžeta piešķirt kultūrai, paredzot konkrētus, iekļaujošus un visiem piekļūstamus pasākumus, kas nevienu neatstāj novārtā; pauž satraukumu par to, ka dažās dalībvalstīs iesniegtajos plānos šīm nozarēm ir atvēlēts mazāks finansējuma īpatsvars vai finansējums nav piešķirts vispār; aicina Komisiju publicēt datus par plānos paredzēto līdzekļu apmēriem un mērķiem, lai nodrošinātu pārredzamību un atvieglotu demokrātisko pārraudzību;

37. atkārto, cik svarīgi ir atbalstīt visas kultūras nozares, tostarp kultūrmediācijas profesiju, kas pilda svarīgu lomu kā saskarne starp sabiedrību un mākslinieciskо darbu vai mantojumu, tādējādi nodrošinot sabiedrībai piekļuvi kultūrai un tās izplatīšanu;

38. uzsver, ka pandēmija KRNI skāra vispirms un vissmagāk un ka tās atkopsies pēdējās, savukārt, ņemot vērā kultūras pasākumu un norises vietu ietilpības ierobežojumus, KRN paredzamā atveseļošana būs vēl lēnāka; uzsver, ka KRNI atveseļošanai jāiet roku rokā ar pāreju uz nozares ilgtspēju; aicina Komisiju un dalībvalstis atbalstīt visas kultūras ekosistēmas īstermiņa atveseļošanu, stiprināt KRNI ilgtermiņa noturību, konkurētspēju un novatorismu, un stiprināt šīs nozares, sniedzot taisnīgu un strukturētu atbalstu visiem, it sevišķi visneaizsargātākajā situācijā esošajiem KRNI dalībniekiem, un sekmēt mākslinieku, autoru, izpildītāju, kultūras darbinieku un kultūrmediācijas profesionāļu nodarbinātības iespējas, atbalstot sadarbību pāri disciplīnu robežām, kā arī ar Eiropas darba nosacījumu satvara palīdzību nodrošinot vispusīgu KRNI sociālekonomiskā stāvokļa uzraudzību, lai varētu pēc iespējas efektīvāk risināt jebkādas nopietnas turpmākas krīzes un pavadīt šo nozaru digitālo un zaļo pārkārtošanos;

39. uzsver, ka jebkādai rīcībai, kuras mērķis ir palīdzēt KRNI atveseļoties, vajadzētu būt vērstai ne tikai uz KRNI ekonomisko atveseļošanu, bet arī uz mākslinieku un kultūras profesionāļu darba nosacījumu uzlabošanu, uz viņu prasmju pilnveidi un pārkvalificēšanos atbilstoši digitālā laikmeta un pasaules vajadzībām un uz investīcijām zaļās inovācijas spējās kultūras un radošajās nozarēs un industrijās, kas kalpo par ilgtspējas virzītājspēku, kā arī agrīni pieņem inovācijas un dara iespējamas revolucionāras tehnoloģijas, kuras vajadzīgas cīņā pret klimata pārmaiņām; uzsver grūtības, ko KRNI rada digitalizācija, līdz ar to vajadzību pastāvīgi pārdomāt un pārveidot uzņēmējdarbības modeļus, lai izstrādātu tirgus virzītus risinājumus, kas izmanto lielos datus, mākoņdatošanu, IKT, mākslīgo intelektu un interneta platformu lielo lomu; uzsver, ka Eiropas KRNI tiesību subjektiem ir svarīga piekļuve pārredzamiem datiem par auditoriju un satura ieteikšanas sistēmām; tāpēc uzsver, ka ir svarīgi garantēt finansējumu kultūras un radošā satura un mūsu Eiropas kultūras mantojuma digitalizācijai, saglabāšanai un pieejamībai tiešsaistē;

40. aicina Komisiju un dalībvalstis vākt uzticamus datus — un tajos dalīties — par paraugpraksēm un metodēm, kā palīdzēt KRNI; turklāt aicina dalīties paraugpraksēs, kā visefektīvāk īstermiņā un ilgtermiņā sadalīt atveseļošanas finansējumu, lai nodrošinātu maksimālu KRNI pārklājumu tā, ka neviens mākslinieks un kultūras darbinieks netiek atstāts novārtā;

41. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt tiešsaistes un bezsaistes autoriem un izpildītājiem atlīdzību, it sevišķi — veicinot koplīgumu slēgšanu;

42. aicina Komisiju pastāvīgi sekot līdzi KRNI, regulāri veicot pētījumus par mākslinieku situāciju, lai Eiropas līmenī būtu pieejami precīzi, uzticami, atjaunināti un nozarspecifiski dati, uz kuru pamata stabili izstrādāt rīcībpolitiku, kā arī varētu labāk apzināt KRNI un labāk sagatavoties nākotnes krīzēm;

43. atzinīgi vērtē to, ka krīzes laikā daudzas darbinieku un organizāciju kultūras ekosistēmas pielāgojās jaunām digitālās izplatīšanas formām, rodot inovatīvus veidus, kā sasniegt auditoriju; norāda, ka digitālajai iesaistei tomēr nevajadzētu aizstāt kultūras piedzīvošanu klātbūtnē;

44. mudina veicināt jaunu tehnoloģiju, piemēram, mākslīgā intelekta, izmantošanu, lai mākslinieki varētu izmēģināt jaunus veidus, kā radīt un izplatīt savus darbus, un gūtu lielāku labumu no digitālās vides sniegtajām iespējām;

45. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.